

YARDIMCI KİMYASALLARIN ASİDİK ORTAMDA BOYANAN POLİESTER ÖRME KUMAŞLARIN CIELab DEĞERLERİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

R.Tuğrul OĞULATA¹

Onur BALCI¹

N. Orhun YONGA²

¹Çukurova Üniversitesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü, 01330, Balcalı/ADANA

²Tekstil Mühendisi, MATESA Tekstil, Adana Yolu, 6. Km. KAHRAMANMARAŞ

ÖZET

Boyama veriminin artırılmasında, boyama sonrası istenilen derinlikte renk elde edilmesinde boyarmaddelerin yanı sıra, kullanılan yardımcı malzemelerin de büyük önemi vardır. Boyama yardımcıların, boyama flottesinin pH'nın ve su sertliğinin ayarlanması, boyarmaddenin flotte içinde düzgün çözülmesi ve materyal yüzeyine egal olarak dağılması ve boyanacak materyalin afinitesinin artırılması gibi fonksiyonları bulunmaktadır. Çalışmada ön terbiyesi yapılmış poliester örme kumaş, çektirme yöntemine göre farklı reçeteler ile boyanmış olup, numunelerin CIELab değerleri spektrofotometre kullanılarak belirlenmiştir. Numune kumaş için farklı boyama reçeteleri oluşturulurken, boyama yardımcıları (dispersant, pH tamponlayıcı, kırık önleyici) değişik kimyasal yapılarda ve derişimlerde seçilmiştir. Böylece seçilen boyama yardımcıların yapısının ve konsantrasyonlarının renk üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler. Poliester örme kumaş, Boyama yardımcıları, CIELab, ANOVA

DETERMINATION OF EFFECT OF AUXILIARIES TO CIELab VALUES OF KNITTED POLYESTER FABRICS DYED AT ACIDIC CONDITION

ABSTRACT

Beside dyes, auxiliaries also have big importance for obtaining expected shade of color and improving efficiency of dyeing. The dyeing auxiliaries have functions as fixing of pH of dyeing solution and hardness of water, improving of solubility of dye in bath and dispersing homogeneous on surface of fiber and improving of wet ability of fabric. In the study, the scoured knitted polyester fabric has been dyed by exhaust dyeing method and the CIELab values of samples have been measured by spectrophotometer. While establishing different dyeing recipe, the dyeing auxiliaries have been selected on different chemical structures and concentration. Thus, the effect of selected auxiliaries on CIELab values have been tried to determine.

Key Words. Knitted polyester fabric, Dyeing auxiliaries, CIELab, ANOVA.